

โครงการสอน ภาคเรียนที่ 1/2568

ลักษณะรายวิชา

หลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ..... กลุ่มอาชีพ..การตลาด..... สาขาวิชา ...ธุรกิจค้าปลีก....

รหัสวิชา 20001-1001 ชื่อวิชา สุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 2 หน่วยกิต
อ้างอิงมาตรฐาน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

วางแผน ควบคุม และเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยในการปฏิบัติงานอาชีพภายใต้หลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานการปฏิบัติงานอาชีพ

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจเกี่ยวกับหลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานอาชีพ
2. สามารถปฏิบัติงานตามหลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ
3. สามารถวางแผนแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ
4. มีเจตคติและกิริยาอาการปฏิบัติงานภายใต้หลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมตามลักษณะ

งานอาชีพ

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม
2. วางแผนการควบคุมป้องกันโรคและอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานในอาชีพ
3. วางแผนประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยตามมาตรฐาน
4. เลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลตามกฎหมายการปฏิบัติงาน
5. วางแผนปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานตามหลักสุขภาพความปลอดภัย
6. ปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามมาตรฐานความปลอดภัย
7. ปรับปรุงแก้ไขปัญหามือเบื้องต้นด้านสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานอาชีพปัญหา ด้านมลพิษ โรคที่เกิดจากการทำงาน อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล การควบคุมป้องกันอุบัติเหตุเบื้องต้นสภาพ การทำงานที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพด้านร่างกายและจิตใจ การประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยเบื้องต้น การปรับปรุงสภาพการทำงานตามหลักการยศาสตร์ การจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยเบื้องต้น เครื่องหมายและสัญลักษณ์ด้านความปลอดภัย การปฐมพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุเบื้องต้น อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานตามหลักความปลอดภัย กฎหมาย เบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับหลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

ตารางวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับราย วิชา สุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม				
งานหลัก (Duty)	งานย่อย (Task)	สมรรถนะย่อย (มาตรฐานอาชีพ)	ความรู้ ในการปฏิบัติงาน	ทักษะ ในการปฏิบัติงาน
1. ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้าน อาชีวอนามัยและ ความปลอดภัย	1.1 ควบคุมปัญหาด้าน อาชีวอนามัยและความ ปลอดภัย	-	1.หลักอาชีวอนามัย 2.ความปลอดภัยในการ ปฏิบัติงาน 3.หลักการของความปลอดภัย	1.นำเสนอหลักอาชีว อนามัย 2.อธิบายความปลอดภัย ในการปฏิบัติงาน 3. อธิบายหลักการของ ความปลอดภัย
	1.2 ป้องกันปัญหาด้าน อาชีวอนามัยและความ ปลอดภัย		1. การจัดการอาชีวอนามัย เบื้องต้น 2. บุคลากรในการจัดการอาชี วอนามัยและความปลอดภัย 3. หลักการจัดการอาชีวอนามัย ในสถานประกอบการ 4. ตัวอย่างกิจกรรมด้านอาชี วอนามัยและความปลอดภัย	1. ตรวจสอบและประเมิน ความเสี่ยงในสถานที่ ทำงาน 2. เสนอต่อย่างกิจกรรม ด้านอาชีว อนามัยและ ความปลอดภัย
	1.3 งานการจัดการอาชี วอนามัยและความ ปลอดภัย และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง		1.ความเป็นมาของกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัย และความปลอดภัย 2.พระราชบัญญัติความ ปลอดภัยอาชีวอนามัย และ สภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 3.กฎกระทรวงกำหนด มาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้าน ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับสารเคมี 2556	1. อธิบายความเป็นมา ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับงาน อาชีวอนามัย และความปลอดภัย 2.ตีความกฎกระทรวงที่ เกี่ยวข้องกับงาน อาชีว อนามัยและความปลอดภัย

			4.กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า 5.กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับที่้อากาศ พ.ศ.2562 6. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย 7. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	
2. วางแผนการการควบคุม ป้องกันมลพิษ โรคและอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน	2.1 วางแผนควบคุมมลพิษและภาวะมลพิษ	-	1. ความหมายของมลพิษ 2. สาเหตุของมลพิษ 3. มลพิษทางอากาศ 4. มลพิษทางน้ำ 5. มลพิษทางขยะ มลพิษทางเสียง 7. มลพิษทางดิน 8. มลพิษทางอาหาร 9. แนวทางการแก้ไขปัญหา มลพิษ	1. แก้ปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นจากการทำงาน
	2.2 ป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมการทำงาน		1.ความหมายและลักษณะของสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2. มลพิษจากสภาพแวดล้อมด้านชีวภาพ 3. มลพิษจากสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ	1. แสดงวิธีการการป้องกันอันตรายของสภาพแวดล้อมในการทำงาน

			4. มลพิษจากสภาพแวดล้อม ด้านเคมี 5. มลพิษจากสภาพแวดล้อม ด้านศาสตร์	
	2.3 งานโรคและอุบัติเหตุ ที่เกิดจากการประกอบ อาชีพหรือการทำงาน		1.ความหมายของโรคและ อุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน 2. โรคที่เกิดจากการทำงาน และแนวทางป้องกัน 3. อุบัติเหตุที่เกิดจากการ ทำงานและแนวทางป้องกัน	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับ ความหมายของโรคและ อุบัติเหตุที่เกิดจากการ ทำงาน 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับ โรคที่เกิดจากการทำงาน และแนวทางป้องกัน 3. แสดงความรู้เกี่ยวกับ อุบัติเหตุที่เกิดจากการ ทำงานและแนวทาง ป้องกัน
3. ปรับปรุงสภาพการ ทำงานตามหลักกาย ศาสตร์อาชีวอนามัย และความปลอดภัย	3.1 ปรับปรุงสภาพการ ทำงานตามหลักกาย ศาสตร์	-	1.กายศาสตร์การทำงาน 2.กายศาสตร์กับลักษณะ ท่าทางการทำงาน 3.หลักยศาสตร์กับ สภาพแวดล้อมในการทำงาน	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับ กายศาสตร์ 2. วางแผนกายศาสตร์กับ ลักษณะท่าทางการทำงาน 3.วางแผนหลักกายศาสตร์ กับสภาพแวด ล้อมในการทำงาน
	3.2 อ่านและปฏิบัติตาม เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ความ ปลอดภัย		1.เครื่องหมายและสีที่ใช้กับ เครื่องหมายและสัญลักษณ์ ความปลอดภัย2.เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ความปลอดภัย ในการทำงาน 3.การกำหนดเขตพื้นที่ความ ปลอดภัย	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับ เครื่องหมายและสีที่ใช้กับ เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ความปลอดภัย 2. อ่านและปฏิบัติตาม เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ความปลอดภัย
	3.3 เลือกใช้เครื่อง ป้องกันอันตราย		1. ความรู้เกี่ยวกับเครื่อง ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 2. ประเภทของเครื่องป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับ เครื่องป้องกันอันตราย ส่วนบุคคล 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับ ประเภทของเครื่องป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล

			3. การจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานใช้ อุปกรณ์การป้องกันอันตราย ส่วนบุคคล	3. สามารถการจูงใจให้ ผู้ปฏิบัติงานใช้อุปกรณ์การ ป้องกันอันตรายส่วน บุคคล
	3.4 งานปฐมพยาบาล และการช่วยเหลือผู้ ประสบอันตราย		1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการ ปฐมพยาบาล 2. ความรู้พื้นฐานสำหรับการ ปฐมพยาบาล 3. การปฐมพยาบาลผู้ป่วยตาม อาการ	1. แสดงความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการปฐมพยาบาล 2. ปฏิบัติตามความรู้ พื้นฐานสำหรับการปฐม พยาบาล
4. ปรับปรุง แก้ไข ปัญหาเบื้องต้นด้าน สุขภาพความ ปลอดภัยและ สิ่งแวดล้อมในงาน อาชีพ	4.1 ตรวจสอบความ ปลอดภัยของอุปกรณ์ เครื่องมือ และ เครื่องจักร สภาพแวดล้อมให้เป็นไป ตามมาตรฐาน	-	1. การตรวจสอบอุปกรณ์และ เครื่องมือ 2. การตรวจสอบเครื่องจักรใน งานอุตสาหกรรม 3. การตรวจสอบ สภาพแวดล้อมในการทำงาน 4. การตรวจสอบตาม มาตรฐานสากล	1. ตรวจสอบอุปกรณ์และ เครื่องมือ 2. ตรวจสอบเครื่องจักรใน งานอุตสาหกรรม 3. ตรวจสอบ สภาพแวดล้อมในการ ทำงาน 4. ตรวจสอบตามกำหนด ในมาตรฐานสากล
	4.2 วางแผนการป้องกัน และระงับเหตุฉุกเฉิน		1. การวิเคราะห์ความเสี่ยง และประเมินสถานการณ์ 2. แผนป้องกันเบื้องต้น 3. แผนการอพยพและการ ระงับเหตุ 4. การสื่อสารและการแจ้ง เตือน	1. วิเคราะห์ความเสี่ยง และประเมินสถานการณ์ 2. จัดทำแผนป้องกัน เบื้องต้น 3. จัดทำแผนการอพยพ และการระงับเหตุ 4. อธิบายการสื่อสารและ การแจ้งเตือน

ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้

รหัสวิชา 20001-1001 ชื่อวิชา สุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 2 หน่วยกิต

หน่วยการเรียนรู้	ความสามารถที่คาดหวัง									รวม	จำนวน ชั่วโมง ท/ป
	พุทธิพิสัย						ทักษะ พิสัย	จิต พิสัย	ประยุกต์ ใช้		
	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การประเมินค่า	การสร้างสรรค์					
1. ควบคุมปัญหาด้าน อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	1	1	1	-	-	-	1	1	0	5	1/2
2. ป้องกันปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	1	1	1	-	-	-	1	1	0	5	1/2
3. งานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1	1	2	-	-	-	1	2	0	7	1/2
4. วางแผนควบคุมมลพิษและภาวะมลพิษ	1	1	1	-	-	-	1	2	0	6	2/4
5. ป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมการทำงาน	1	1	1	-	-	-	1	2	0	6	2/4
6. งานโรคและอุบัติเหตุที่เกิดจากการประกอบอาชีพหรือการทำงาน	1	1	1	-	-	-	1	2	0	6	2/4
7. ปรับปรุงสภาพการทำงานตามหลักการยศาสตร์	1	1	1	-	-	-	1	2	0	6	1/2
8. อ่านและปฏิบัติตามเครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย	1	1	1	-	-	-	1	2	0	6	2/4

[illegible]

หน่วยการเรียนรู้

รหัสวิชา 20001-1001 ชื่อวิชา สุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 2 หน่วยกิต

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชม.)		
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
1	ควบคุมปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 1.1 หลักอาชีวอนามัย 1.2 ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน 1.3 หลักการของความปลอดภัย	1	2	3
2	ป้องกันปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 2.1 การจัดการอาชีวอนามัยเบื้องต้น 2.2 บุคลากรในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 2.3 หลักการจัดการอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ 2.4 ตัวอย่างกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	1	2	3
3	งานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 3.1 ความเป็นมาของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 3.2 พระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 3.3 กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมี 2556 3.4 กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า 3.5 กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับที่อับอากาศ พ.ศ.2562 3.6 ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย 3.7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	1	2	3
4	วางแผนควบคุมมลพิษและภาวะมลพิษ 4.1 ความหมายของมลพิษ 4.2 สาเหตุของมลพิษ	2	4	6

	4.3 มลพิษทางอากาศ 4.4 มลพิษทางน้ำ 4.5 มลพิษทางขยะ 4.6 มลพิษทางเสียง 4.7 มลพิษทางดิน 4.8 มลพิษทางอาหาร 4.9 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษ			
5	ป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมการทำงาน 5.1 ความหมายและลักษณะของสภาพแวดล้อมในการทำงาน 5.2 มลพิษจากสภาพแวดล้อมด้านชีวภาพ 5.3 มลพิษจากสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ 5.4 มลพิษจากสภาพแวดล้อมด้านเคมี 5.5 มลพิษจากสภาพแวดล้อมด้านศาสตร์	2	4	6
6	งานโรคและอุบัติเหตุที่เกิดจากการประกอบอาชีพหรือการทำงาน 6.1 ความหมายของโรคและอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน 6.2 โรคที่เกิดจากการทำงานและแนวทางป้องกัน 6.3 อุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานและแนวทางป้องกัน	2	4	6
7	ปรับปรุงสภาพการทำงานตามหลักการยศาสตร์ 7.1 การยศาสตร์การทำงาน 7.2 ยศาสตร์กับลักษณะท่าทางการทำงาน 7.3 หลักยศาสตร์กับสภาพแวดล้อมในการทำงาน	1	2	3
8	อ่านและปฏิบัติตามเครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย 8.1 เครื่องหมายและสีที่ใช้กับเครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย 8.2 เครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัยในการทำงาน 8.3 การกำหนดเขตพื้นที่ความปลอดภัย	2	4	6
9	เลือกใช้เครื่องป้องกันอันตราย 9.1 ความรู้เกี่ยวกับเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 9.2 ประเภทของเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 9.3 การจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานใช้อุปกรณ์การป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	2	4	6
10	งานปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือผู้ประสบอันตราย 10.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล 10.2 ความรู้พื้นฐานสำหรับการปฐมพยาบาล 10.3 การปฐมพยาบาลผู้ป่วยตามอาการ	3	6	9

	ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา	1	2	3
รวม	18	36	54	

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. บทนำก่อนเข้าสู่บทเรียน
2. การสอนแบบบรรยาย พร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษา
3. สรุปและการประยุกต์บทเรียน
4. ใบงาน
5. แบบประเมินผลการเรียนรู้
6. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

การวัดผลประเมินผล/ระดับคะแนน

รายละเอียดการวัดผล

การระหว่างหน่วยการเรียนรู้	30.....คะแนน
การสอบปลายภาค	30.....คะแนน
บูรณาการคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	20คะแนน
งานมอบหมาย/ รายงาน/กิจกรรม	20.....คะแนน
รวม	...100.....คะแนน

ระดับคะแนน

คะแนน 80 - 100	ระดับผลการเรียนระดับ	4
คะแนน 75 - 79	ระดับผลการเรียนระดับ	3.5
คะแนน 70 - 74	ระดับผลการเรียนระดับ	3
คะแนน 65 - 69	ระดับผลการเรียนระดับ	2.5
คะแนน 60 - 64	ระดับผลการเรียนระดับ	2
คะแนน 55 - 59	ระดับผลการเรียนระดับ	1.5
คะแนน 50 - 54	ระดับผลการเรียนระดับ	1
คะแนน 0 - 49	ระดับผลการเรียนระดับ	0

สื่อการเรียนการสอน/หนังสือเรียน/หนังสือประกอบ

1. หนังสือเรียน บุญธรรม. ความปลอดภัยในงานอาชีพ.กรุงเทพฯ :ซีเอ็ดยูเคชั่น,2559
2. นายมนัส วิสุทธิสมุทร และคณะ. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย. กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์, 2562

แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม

1. เว็บไซต์หน่วยงานด้านอาชีวอนามัย
2. YouTube และแพลตฟอร์มวิดีโอการสอน
3. วารสารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย